

- 5 грудня** – співробітники Навчально-дослідної лабораторії Германо-Слов'янської археологічної експедиції К. Г. Варачова та Д. О. Філатов отримало 2-у категорію реставраторів (реставрація кераміки та скла).
- 11 грудня** на історичному факультеті проводилася лекція доцента кафедри етнології та краєзнавства історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка Ірини Василівни Ігнатенко, в рамках якої науковець презентувала свою книгу «Жіноче тіло у традиційній культурі українців».
- 24 грудня** у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна відбулися заходи, присвячені Дню архівіста: Круглий стіл «Актуальні проблеми сучасних архівів» і презентація виставки до 210-ї річниці Харківського університету «Ювілейні історії Харківського університету».

ПУБЛІКАЦІЇ СПІВРОБІТНИКІВ ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

ЗА 2014 р.

КАФЕДРА ІСТОРІЇ СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ ТА СЕРЕДНІХ ВІКІВ

Бардола К. Ю.

Оптимизация или противодействие? Некоторые особенности отношений между властью и византийскими налогоплательщиками IV-IX вв. // Древности – 2013. Харьковский историко-археологический ежегодник. – Х.: ООО «НТМТ», 2013. – С.72-85.

Основные проблемы изучения истории византийской дипломатии // Проблемы истории и археологии Украины: Материалы IX Международной научной конференции (Харьков, 30–31 октября 2014 г.). – Харьков: ООО «НТМТ», 2014. – С.60.

Будко В. О.

Конфликт Мария и Суллы 91 г. до н.э. // Каразінські читання (історичні науки): Тези доповідей 67-ї Міжнародної наукової конференції молодих вчених (ХНУ імені В. Н. Каразіна, 25 квітня 2014 р.) – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С.46-47.

Домановський А. М.

Взоруючи візантійську вічність – роботи внесок, брати участь (від упорядника) // Византийская мозаика: Сборник публичных лекций Эллино-византийского лектория при Свято-Пантелеимоновском храме. – Х.: Майдан, 2014. – Т.2. - С.5-11.

Дослідження «Цитаделі» Херсонеса Таврійського / А. М. Домановський, А. В. Сазанов, Т. В. Олійник, М. В. Фомін // Археологічні дослідження в Україні – 2012. – Київ; Луцьк, 2013. – С. 412–413.

Миф Византии: Византийская цивилизация в истории, историографии и общественніх репрезентаціях // Византийская мозаика: Сборник публичных лекций Эллино-византийского лектория при Свято-Пантелеимоновском храме. – Х.: Майдан, 2013. – Т.1. - С.18-66.

...1011 – 1017 – 1037...? Тысячоліття Софії Київської // Византийская мозаика: Сборник публичных лекций Эллино-византийского лектория при Свято-Пантелеимоновском храме. – Х.: Майдан, 2013. – Т.2. - С.180-223.

Социально-экономическая природа Византийской цивилизации в свете теоретических построений Л.С. Васильева и Ю.И. Семенова // Проблемы истории и археологии Украины: Материалы IX Международной научной конференции (Харьков, 30–31 октября 2014 г.). – Харьков: ООО «НТМТ», 2014. – С. 64.

На шляху золотої середини. Дмитро Іванович Багалій у політичному житті Харкова 1910–1914 рр. / А. М. Домановський, А. В. Коханський // UNIVERSITATES. Наука и просвещение. – 2014. – № 1. – С. 2-13.

На шляху золотой середини. Дмитро Іванович Багалій – харківський міський голова (1914–1917 рр.) / А. М. Домановський, М. В. Пархоменко // UNIVERSITATES. Наука и просвещение. – 2014. – № 2. – С. 30-45.

Дещо про умовність схем української історії та «позаісторичні» регіони (як вписатися у гранд-нарратив?) // Всеукраїнська наукова конференція «Історичні регіони України: минуле та сучасність». 28–29 листопада 2013 р. – Харків, 2013. – С. 31-35

Регіональний вимір офіційної політики пам'яті в сучасній Україні: харківський варіант (2010–2013) // Юрій Шевельов – учора, сьогодні, завтра: збірка за підсумками наукових викладів у Харкові 30 жовтня 2014 р. / Ред. Кол.: С. В. Вакуленко, В. С. Калашник (голова), Р. А. Трифонов. – Харків: Майдан, 2014. – С. 130-141.

Дьячков С. В.

Изучение истории номадов в рамках курса истории средневекового Востока в вузах Украины // Сучасні тенденції сходознавства: Зб. наук. праць за матеріалами X Всеукраїнської науково-практичної конференції, 11-12 квітня 2014 року. – Х.: ХНПУ, 2014. – С. 214-220.

Новые данные об использовании арбалетов гарнизоном генуэзской крепости Чембало (XIV-XV вв.) // Проблемы истории и археологии Украины. Материалы IX Международной научной конференции. 30-31 октября 2014 года – Х.: ООО «НТМТ», 2014. – С. 65-66.

Арбалет, баллиста, требюше на вооружении гарнизона генуэзской крепости Чембало XIV–XV вв. (по материалам раскопок 1999–2013 гг.) // Труды IV (XX) Всероссийского археологического съезда в Казани. – Т. III. – Казань: Отечество, 2014. – С. 246-250.

VIII Международная научная конференция «Проблемы истории и археологии Украины». (Харьков, 9-10 ноября 2012 г.) / С. В. Дьячков, С. Д. Литовченко, С. И. Берестнев, И. Д. Шрамко, Д. В. Грибанов, А. Н. Токарев, В. В. Колода, В. С. Аксенов, А. Н. Домановский, А. А. Роменский, В. В. Скирда // Древности – 2013. Харьковский историко-археологический ежегодник. – Х.: ООО «НТМТ», 2013. – С. 344-361.

Памяти В. И. Кадеева / С. В. Дьячков, О. П. Мартемьянов // Древности – 2013. Харьковский историко-археологический ежегодник. – Х.: ООО «НТМТ», 2013. – С. 366-370.

Литовченко А. М.

Алтарная преграда как элемент внутреннего убранства базилики (по материалам византийского Херсона) // Проблемы истории и археологии Украины: Материалы IX Международной научной конференции (Харьков, 30–31 октября 2014 г.). – Харьков: ООО «НТМТ», 2014. – С.67-68.

On the Origin of Early Christian Artistic Tradition in Byzantine Chersonesos / A. Litovchenko, M. Fomin, A. Chekal // Athens: ATINER'S. Conference Paper Series, No: MDT2014-1055 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.atiner.gr/papers/MDT2014-1055.pdf>

Литовченко С. Д.

«Эра Помпея» в Великой Армении // Проблемы истории и археологии Украины: Материалы IX Международной научной конференции (Харьков, 30–31 октября 2014 г.). – Харьков: ООО «НТМТ», 2014. – С. 41-42.

Публий Клодий и Тигран Младший // Древности. – 2013. Харьковский историко-археологический ежегодник. – Х.: ООО «НТМТ», 2013. – С. 59-64.

Мартемьянов О. П.

О налогах и повинностях сельского населения Нижней Мезии и Фракии // Lanterna nostra. К юбилею профессора И. Л. Маяк: сборник статей / отв. ред. С. Ю. Сапрыкин. – СПб.: Алетейя, 2014. – С. 369-376.

Роменский О. О.

Константин Великий – Хлодвиг – Владимир Святославович: парадигмы восприятия крещения в раннем средневековье // Византийская мозаика: Сборник публичных лекций Эллино-византийского лектория при Свято-Пантелеимоновском храме. – Х.: Майдан, 2014. – Т.2. – С.121-138.

Літописна Сальниця – проблема ідентифікації (до питання про місце вирішальної битви руських військ із половцями 27 березня 1111 р.) // XVIII Сходознавчі читання А. Кримського. До 95-річчя від дня народження Омеляна Прицака. Тези доповідей міжнародної наукової конференції. – К.: Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського, 2014. – С. 25-26.

Святитель Николай Мирликийский и некоторые конструкции «киеворусской» культуры [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://byzantina.wordpress.com/2014/10/01/romensky-2/>

Таинство крещения в восприятии правителей раннего средневековья (от Константина Великого к Хлодвигу и Владимиру Святому) // Древности – 2013. Харьковский историко-археологический ежегодник. – Х.: ООО «НТМТ», 2013. – С. 94-104.

«Огненные столпы» в византийской и древнерусской агиографии // Проблемы истории и археологии Украины. Материалы IX Международной научной конференции. – Харьков: ООО «НТМТ», 2014. – С. 70.

Ручинская О. А.

Система рекреации в представлении граждан античных городов Северного Причерноморья (I–III вв. н.э.) // Проблемы истории и археологии Украины. Материалы IX Международной научной конференции, 30-31 октября 2014 г. – Харьков, 2014. – С. 38-39.

К вопросу о посольстве боспорян к императору Юлиану в 362 г. / О. А. Ручинская, С. В. Ярцев // Университеты мира как центры научных исследований. Материалы международной научно-практической конференции. – Тула: Изд-во ТГПУ им. Л. Н. Толстого, 2013. – С. 256-259.

Гностицизм II-III вв. н.э. и раннее христианство // Византийская мозаика: Сборник публичных лекций Эллино-византийского лектория при Свято-Пантелеимоновском храме. – Х.: Майдан, 2013. – Т.1. – С.66-83.

Морально-этические взгляды гностиков и ранних христиан // Византийская мозаика: Сборник публичных лекций Элліно-византийского лектория при Свято-Пантелеимоновском храме. – Х.: Майдан, 2013. – Т.2. – С.138-151.

Сергеев И. П.

Об участии гражданского населения Римской империи в политической жизни государства в период кризиса III в. // Проблемы истории и археологии Украины: Материалы IX Международной научной конференции (Харьков, 30–31 октября 2014 г.). – Харьков: ООО «НТМТ», 2014. – С. 44.

Проблема кризиса III века в Римской империи в «западном» антиковедении конца XX-начала XXI вв. // Древности. – 2013. Харьковський історико-археологічний ежегодник. – Х.: ООО «НТМТ», 2013. – С. 304-311.

Сорочан С. С.

Культурные вещи в жизни и торговле Византийской империи (IV-IX века) // Византийская мозаика: Сборник публичных лекций Элліно-византийского лектория при Свято-Пантелеимоновском храме. – Х.: Майдан, 2013. – Т.1. – С.131-141.

Сорочан С. Б.

Душа Херсонеса // Интеллигенция: вчера и сегодня: монография / Науч. ред. проф. И. И. Кальной, проф. А. В. Горбань. – Симферополь: ИТ «АРИАЛ», 2014. – С. 10-30.

«Народ фульский»: язычники или христиане? Восточная Европа в древности и средневековье. Язычество и монотеизм в процессах политогенеза. XXVI Чтения памяти члена-корреспондента АН СССР В. Т. Пашуто. Материалы конференции (Москва, 16-18 апреля 2014 г.). – М.: ИВИ РАН, 2014. – С. 246-250.

О банно-прачечном деле как виде рыночных услуг в Византии IV IX вв. // Древности – 2013. Харьковський історико-археологічний ежегодник– Харьков: ООО «НТМТ», 2013. – Вып. 12. – С. 85-93.

Оксфордское руководство по византистике / Ред. Э. Джеффрис, Дж. Хэлдон, Р. Кормак. – Вып. 1. – Нартекс. Byzantina Ucrainensia. – Т. 3. / Пер. с англ. В. В. Швеца / Гл. ред. Сорочан С. Б.; ред. Домановский А. Н., Михалицын П. Е., Чекаль А. Г. – Харьков: Майдан, 2014. – 516 с.

Размышления над критикой (К статье А.И. Айбабина о византийско-хазарском кондоминиуме в Крыму) // Хазарський альманах. – Киев; Харьков, 2014. – Т. 12. – С. 175-197.

Смерть в Византии // Византийская мозаика: Сборник публичных лекций Элліно-византийского лектория при Свято-Пантелеимоновском храме. – Х.: Майдан, 2013. – Т.1. – С.96-131.

Харьковская византистика: истоки, история, перспективы / С.Б. Сорочан, А.Н. Домановский // Византийская мозаика: Сборник публичных лекций Элліно-византийского лектория при Свято-Пантелеимоновском храме. – Х.: Майдан, 2014. – Т.2. – С.223-232.

Херсонес Таврійський / В. М.Зубар, С. Б. Сорочан // Енциклопедія історії України / Під. Ред. В. А. Смолія. – К.: Наукова думка, 2014. – Т. 10. – С.372-376.

Byzantine Studies in Kharkov: Origins, History and Perspectives / S.B. Sorochan, A.M. Domanyovskiy // Византийская мозаика: Сборник публичных лекций Элліно-византийского лектория при Свято-Пантелеимоновском храме. – Х.: Майдан, 2013. – Т.1. – С.232-240.

Столяренко С. М.

Об отношении латинян к женщине в итальянских колониях Северного Причерноморья в XIV-XV вв. // Проблемы истории и археологии Украины: Материалы IX Международной научной конференции (Харьков, 30–31 октября 2014 г.). – Харьков: ООО «НТМТ», 2014. – С. 71.

Супрун Н. О.

О кремации в контексте погребального обряда Херсонеса-Херсона // Історія Релігій в Україні: науковий щорічник. – Львів: Інститут релігієзнавства – філія Львівського музею історії релігії; Вид-во «Логос», 2014. – Книга I. – С. 3-12.

О трансформации погребального обряда в херсонесе-Херсоне на примере церемонии захоронения // Византийская мозаика: Сборник публичных лекций Элліно-византийского лектория при Свято-Пантелеимоновском храме. – Х.: Майдан, 2013. – Т.1. – С.177-186.

Кладбище Херсонеса-Херсона: к вопросу о реконструкции религиозного мировоззрения // Византийская мозаика: Сборник публичных лекций Элліно-византийского лектория при Свято-Пантелеимоновском храме. – Х.: Майдан, 2014. – Т.2. – С.151-162.

КАФЕДРА НОВОЇ ТА НОВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ

Артамонова К. Ю.

Кипр: от Османского господства к британскому правлению (последняя четверть XIX в.) // Каразінські читання (історичні науки): Тези доповідей 67-ї міжнародної конференції 25 квітня 2014 р. – С. 108-109.

Гусейнов М. Н.

«Синяя книга» 1916 года в контексте антитурецкой пропаганды Великобритании в годы Первой мировой войны // Каразінські читання (історичні науки): Тези доповідей 67-ї міжнародної конференції 25 квітня 2014 р. – С. 94-95.

Йолкін А. І.

В поисках лучшей доли: русские студенты-эмигранты в Польше в 20–30-е гг. XX ст. // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – No:1117. Сер. «Історія». – Вип. 48. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С.134-143.

Харьковский выбор: научная и педагогическая деятельность преподавателей в Харьковском университете (XIX – начало XX вв.) // Видатні поляки Харкова. – Т. V. – Харків, 2013. – С. 52-62.

Крютченко М. Л.

«Цанковистская» концепция решения болгарского национального вопроса (1883–1903 гг.): особенности становления и развития // Матеріали третього Міжнародного науково-методичного семінару з болгарської мови, літератури, культури та історії (15–16 травня 2014 р.). – Бердянськ: БДПУ, 2014. – С. 116-119.

Луценко С. М.

Почтовая открытка как средство колониальной пропаганды в Германии в конце XIX в. – в начале XX в. // Глобальні військово-політичні протистояння у XX ст.: світовий та регіональний вимір (до 100-річчя Першої світової війни): матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Запорізький національний ун-т. – Запоріжжя, 2014. – С. 170-175.

Миколенко Д. В.

Диктатор або ефективний державник: суперечливий образ Стефана Стамболова у болгарській історіографії і публіцистиці періоду Третього болгарського царства / Д. В. Миколенко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. – Чернігів, 2014. – Вип. 123. – Серія: Історичні науки № 10. – С. 156-163.

Внешняя политика С. Стамболова и правительств Народно-либеральной «стамболовистской» партии Болгарии в оценке советской историографии периода НЭПА и Сталинского режима // Известия на института за исторически изследвания Българскаакадемия на науките. Сборник в чест на проф. д. и. н. Стефан Дойнов. – Т. XXXI. – 2014. – С. 287-302.

Зовнішня політика С. Стамболова і урядів народно-ліберальної «Стамболовистської» партії Болгарії в оцінці радянської історіографії періоду сталінського режиму // Історіографічні дослідження в Україні. – К.: НАНУ. Інституту історії України, 2014. – Вип. 24. – С. 97-114.

Політика уряду С. Стамболова щодо македонського питання в оцінці Петара Поп Арсова // Українсько-македонський збірник. – К., 2014. – Вип. 6. – С. 71-79.

Моргун О. В.

Разбойничество в балканских провинциях Османской империи и аяны (конец XVIII начало XIX в.) // Материалы Международного молодежного научного форума «ЛОМОНОСОВ-2014». – М.: МАКС Пресс, 2014. – С. 1-3.

Становление откупной системы и чифтлик в Османской империи (конец XVI – XVIII вв.) // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. – 2014. – № 1134. Серія «Історія». – Вип. 49. – С. 107-119.

«Эпоха тюльпанов» (1718–1730 гг.): начало европеизации Османской империи // Каразінські читання (історичні науки): Тези доповідей 67-ї міжнародної конференції 25 квітня 2014 р. – Харків, 2014. – С. 96-98.

Попов А.

Символика корпуса Капы-кулу в контексте идеологии Османской империи (конец XIV – начало XIX вв.) // Каразінські читання (історичні науки): Тези доповідей 67-ї міжнародної наукової конференції. – 25 квітня 2014 р. – С. 96–98.

Пугач Є. П.

Мой первый декан // Историк по презванию И. Л. Шерман. Очерки и воспоминания. – Харьков, 2014. – С. 94-96.

Станчев М. Г.

Жизненный путь Христиана Раковского. Европеизм и большевизм: неоконченная дуэль / Г. Чернявский, М. Станчев, М. Тортика (Лобанова). – М.: ЗАО изд-во Центрполиграф, 2014. – 557 с.

Становлення українсько-македонських міждержавних відносин очима дипломатів (кінець XX – початок XXI ст.) / М. Г. Станчев, В. А. Москаленко // Українсько-македонський науковий збірник. – Вип. 6. – К., 2014. – С. 126-133.

Харьковская школа болгаристики в 1991–2013 гг.: предварительные итоги / М. Г. Станчев, С. Ю. Страшнюк // Бесарабските българи: история, култура, език / Ин-т за култ. насл. към Акад. на науките на Молд., Науч. Дружество на българистите в Респ. Молд.; ред. кол.: Н. Червенков, И. Думиника (и др.). – Кишинев: Lexon-Plus, 2014. – С. 336-352.

Intimintate si militantism socialist in prag de razboi. Scrorile Alexandrinei Alexsandrescu (Codreanu) carte Cristian Racovski (martie-august 1916) / F. Solomon, M. Stanchev // Arshiva Moldavie. – V. (2013). Regista publicata sub egida Societatii de Studii Istorice din Romania. – Jasi. – 2014. – P. 387-422.

Страшнюк С. Ю.

Доктору исторических наук М. Г. Станчеву – 60 // Дриновський збірник / Дриновски сборник. – Харків – Софія: акад. вид-во «Марін Дринов», 2013. – Т. 5. – С. 458-464.

В. Бакиров, С. Страшнюк. Македонистика в Харьковском университете: от упадка к возрождению (1917–2012 pp.) // Українсько-македонський збірник / Украинско-македонски научен зборник. – Вип. 6. – Київ, 2014. – С. 107-125.

Чернявский Л. С.

Профсоюзная пропаганда во внешней политике СССР (1945–1956 гг.) // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – Серія «Історія». – 2014. – № 1117: Історія. – Вип. 48. – С. 159-169.

Чувпило О. О.

Індійський національно-визвольний рух на першому етапі Другої світової війни (1939–1940 pp.) // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – Серія «Історія». – 2014. – № 1117: Історія. – Вип. 48. – С. 170-187.

Уллах П. Е.

Американские военные поставки Пакистану в 1971–1972 гг.: опыт «заклятой» дружбы // Каразінські читання (історичні науки): Тези доповідей 67-ї міжнародної конференції 25 квітня 2014. – Харків, 2014. – С. 102-103.

КАФЕДРА ІСТОРІОГРАФІЇ, ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВА ТА АРХЕОЛОГІЇ**Вовк О. І.**

Вшанування в Харківському університеті 240-ї річниці від дня народження В. Н. Каразіна // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – № 1117. Серія : «Історія». – Вип. 48. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 247–249.

В. Н. Каразін як електротехнік : дискусійне питання історіографічного образу // Вісник НТУ «ХПІ». – № 1073. Серія : «Історія науки і техніки». – Вип. 30. – Х. : НТУ «ХПІ», 2014. – С. 45–54.

В. Н. Каразін у пам'ятниках та пам'ятних місцях Харкова // «Луцьківські читання». Матеріали науково-практичних семінарів (2010–2014 рр.) / Уклад. : С. М. Куделко, О. Г. Павлова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 168–173.

Світогляд та діяльність В. Н. Каразіна (до 215-ї річниці Харківської єпархії) // Каразінські читання (історичні науки) : Тези доповідей 67-ї міжнародної наукової конференції (м. Харків, 25 квітня 2014 р.). – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 212–213.

Деятельность В. Н. Каразина по сохранению культурного наследия Слободской Украины // Проблемы музеезнания, збереження та відновлення історичної пам'яті (до 85-річчя Харківської державної академії культури та 25-річчя відкриття першого в Україні музейного відділення ХДАК) : матеріали всеукраїнської науково-теоретичної конференції, 14–15 травня 2014 р. – Х. : ХДАК, 2014. – С. 58–59.

Іващенко В. Ю.

Музей історії Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна: історія, сьогодення, перспективи (до 40-річчя з дня урочистого відкриття) / В. Ю. Іващенко, І. В. Калініченко, О. С. Марченко // «Луцьківські читання». Матеріали науково-практичних семінарів (2010–2014 рр.). – Х., 2014. – С. 106-114.

Музейний комплекс Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна: історія, сучасний стан, перспективи // Проблеми збереження і використання культурної спадщини в Україні: Матеріали II Всеукр. наук.-практич. конф., присвяченої 10-й річниці надання Свято-Успенському монастиреві статусу Лаври (2004), 170-річчю відновлення Святогірського Успенського монастиря (1844), 80-річчю створення краєзнавчого музею М. В. Сибільовим у Святогорську (м. Святогірськ, 25–26 вересня 2014 р.). – Донецьк, 2014. – С. 159-164.

Музеї ВНЗ Харкова в умовах інформатизації музейного простору // Проблеми музеезнання, збереження та відновлення історичної пам'яті (до 85-річчя Харківської державної академії культури та 25-річчя відкриття першого в Україні музейного відділення ХДАК) // Матеріали всеукраїнської науково-теоретичної конференції 14 – 15 травня 2014 р. – Х., 2014. – С. 18-19.

Бісквітна фабрика / В. Ю. Іващенко, О. С. Марченко // Харківщина: енциклопед. слов. / Харків. облрада; Харків. облдержадм.; ред. рада: С. І. Чернов, В. С. Бакіров, М. І. Тітов та ін.; редкол. С. І. Посохов (голова), К. В. Астахова, С. М. Куделко та ін. – Х., 2014. – С. 42.

Борман Григорій Миколайович / В. Ю. Іващенко, О. С. Марченко // Харківщина: енциклопед. слов. / Харків. облрада; Харків. облдержадм.; ред. рада: С. І. Чернов, В. С. Бакіров, М. І. Тітов та ін.; редкол. С. І. Посохов (голова), К. В. Астахова, С. М. Куделко та ін. – Х., 2014. – С. 51.

Ванцетті Тіт Лаврентійович / В. Ю. Іващенко // Харківщина: енциклопед. слов. / Харків. облрада; Харків. облдержадм.; ред. рада: С. І. Чернов, В. С. Бакіров, М. І. Тітов та ін.; редкол. С. І. Посохов (голова), К. В. Астахова, С. М. Куделко та ін. – Х., 2014. – С. 58.

«Ведмедик» / В. Ю. Іващенко, О. С. Марченко // Харківщина: енциклопед. слов. / Харків. облрада; Харків. облдержадм.; ред. рада: С. І. Чернов, В. С. Бакіров, М. І. Тітов та ін.; редкол. С. І. Посохов (голова), К. В. Астахова, С. М. Куделко та ін. – Х., 2014. – С. 61.

Кромський Дмитро Костянтинович / В. Ю. Іващенко, О. С. Марченко // Харківщина: енциклопед. слов. / Харків. облрада; Харків. облдержадм.; ред. рада: С. І. Чернов, В. С. Бакіров, М. І. Тітов та ін.; редкол. С. І. Посохов (голова), К. В. Астахова, С. М. Куделко та ін. – Х., 2014. – С. 194 – 195.

Ланг Йосип / В. Ю. Іващенко // Харківщина: енциклопед. слов. / Харків. облрада; Харків. облдержадм.; ред. рада: С. І. Чернов, В. С. Бакіров, М. І. Тітов та ін.; редкол. С. І. Посохов (голова), К. В. Астахова, С. М. Куделко та ін. – Х., 2014. – С. 204.

Міський електротранспорт Харкова / В. Ю. Іващенко // Харківщина: енциклопед. слов. / Харків. облрада; Харків. облдержадм.; ред. рада: С. І. Чернов, В. С. Бакіров, М. І. Тітов та ін.; редкол. С. І. Посохов (голова), К. В. Астахова, С. М. Куделко та ін. – Х., 2014. – С. 236.

Роммель Христофор / В. Ю. Іващенко // Харківщина: енциклопед. слов. / Харків. облрада; Харків. облдержадм.; ред. рада: С. І. Чернов, В. С. Бакіров, М. І. Тітов та ін.; редкол. С. І. Посохов (голова), К. В. Астахова, С. М. Куделко та ін. – Х., 2014. – С. 314 – 315.

«Харків'янка» кондитерська фабрика / В. Ю. Іващенко, О. С. Марченко // Харківщина: енциклопед. слов. / Харків. облрада; Харків. облдержадм.; ред. рада: С. І. Чернов, В. С. Бакіров, М. І. Тітов та ін.; редкол. С. І. Посохов (голова), К. В. Астахова, С. М. Куделко та ін. – Х., 2014. – С. 403.

Шад Йоган / В. Ю. Іващенко // Харківщина: енциклопед. слов. / Харків. облрада; Харків. облдержадм.; ред. рада: С. І. Чернов, В. С. Бакіров, М. І. Тітов та ін.; редкол. С. І. Посохов (голова), К. В. Астахова, С. М. Куделко та ін. – Х., 2014. – С. 420 – 421.

Каплін О. Д.

Душа и прочное дело жизни. В. А. Воропаев. Николай Гоголь: Опыт духовной биографии. 2-е изд., испр. и доп.– М.: Паломник, 2014. / рец. А. Д. Каплин // Москва (журн.).– 2014. – № 8. – С.132–134.

О. А. Гончарова. «Говори смело то слово, что тебе Бог дал»: памяти Ю.Н. Говорухи-Отрока / А. Д. Каплин, http://ruskline.ru/analitika/2014/08/8/govori_smelo_to_slovo_chno_tebe_bog_dal_pamyati_yun_govoruhiotroka

Гоголь и Православие // Православное книжное обозрение. – М., 2014. – № 9. – С. 62-63.

Аскоченский В. И. За Русь святую / А. Д. Каплин. – М.: Ин-т русск. цив., 2014.– 784 с.

Н. Ф. Сумцов. Народный быт и обряды / А. Д. Каплин. – М.: Ин-т русск. цив., 2014.– 688 с.

Б. В. Шергин. Отцово знание. Поморские были и сказания / А. Д. Каплин. – М.: Ин-т русск. цив., 2014.– 704 с.

А. Н. Муравьев. Путешествие по святым местам русским / А. Д. Каплин. – М.: Ин-т русск. цив., 2014.– 768 с.

Исторический контекст появления триады «Православие, самодержавие, народность», её интерпретации и значение / А. Д. Каплин, М. И. Боброва // Російська імперія у XIX – на початку XX ст. Влада і суспільство: механізми взаємодії: зб. наук. статей – Чернівці, 2014. – С. 287-298.

Кісельова Ю. А.

Дисциплінація історіографії як епіфеномен професіоналізації історичного знання (на матеріалі імператорського Харківського університету) / Ю. А. Кісельова // Люди и тексты. Исторический альманах: «Заказ» на историю? Актуализация информационного пространства прошлого. – М. : Институт всеобщей истории РАН, 2014. – С. 219–241.

К вопросу об этическом измерении историографической критики (на материалах Императорского Харьковского университета) / Ю. А. Киселева // Історіографічні та джерелознавчі проблеми історії України. Професійна етика історика у міждисциплінарному просторі. – Дніпропетровськ, 2014. – С. 211–222.

Становлення та розвиток історіографії в імператорському Харківському університеті : монографія / Ю. А. Кісельова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 252 с.

Становлення та розвиток історіографії як навчальної та наукової дисципліни в імператорському Харківському університеті : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. іст. наук : спец. 07.00.06. – «Історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни». – Дніпропетровськ, 2014. – 21 с.

[Рецензія] / Юлія Кісельова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.historians.in.ua/index.php/en/novi-knizhki/1369-pollak-martin-mrets-u-bunkeri-istoriia-moho-batka-per-z-nimetskoi-nelia-vakhovska-chemivtsi-knyhu-khkh-i-2014-248-s>. – Рец. на кн. : Поллак Мартін. Мрець у бункері. Історія мого батька / пер. з німецької Неля Ваховська. – Чернівці : Книги – XXI, 2014. – 248 с.

Красько О. І.

«Устные воспоминания» в контексте изучения студенческого строительного движения (по материалам ССО Харьковского университета) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – Вип. 17. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 265–274.

Куделко С. М.

«Время собирать камни»: к изданию книги «Свято-Антоніївська церква» / С. М. Куделко, М. В. Проценко // Возрождение духовности в современном мире. Матер. III Международн. науч.-практ. конф. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 77–78.

«Луньовські читання». Матеріали науково-практичних семінарів (2010–2014 рр.) / С. М. Куделко, О. Г. Павлова [укл.]. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 202 с.

Автобиографические тексты историка – значимый элемент жанрового разнообразия историографии: заметки к теме // Харківський історіографічний збірник. – Х., 2014. – Вип. 13. – С. 156–165.

Аттрактивность и содержательность экскурсии: две стороны одной медали / С. М. Куделко, М. В. Проценко // «Луньовські читання». Матеріали науково-практ. сем. (2010–2014 рр.). – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 164–166.

Василь Каразін біля витоків формування науково-технічної інтелігенції / С. М. Куделко, О. І. Вовк // Українознавчий альманах. – К., 2013. – Вип. 14. – С. 190–193.

Дмитрий Михайлович Дудко / С. М. Куделко, О. Г. Павлова // «Луньовські читання». Матеріали науково-практ. сем. (2010–2014 рр.). – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 197.

Еврорегион «Слобожанщина»: проблемы трансграничного краеведения / С. М. Куделко, О. І. Вовк // Родной край: история и современность: материалы Всероссийской научн.-практ. конф. Сб. статей и докладов / Ред.-сост. Г. Т. Салахатдинова. – Набережные Челны, 2014. – С. 25–26.

Заметки о коммерции в Китае российского путешественника Е. П. Ковалевского // Матер. Международн. научн.-конф. IX «Колосницынские чтения» (16–17 апреля 2014). «Россия и Восток: культурные связи в прошлом и настоящем». – Екатеринбург: «ООО – ИРА УТК», 2014. – С. 22–25.

Из опыта работы над томом «Харьковская область» Свода памятников истории и культуры Украины // Краєзнавство і Учитель. 2014. – Х. : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2014. – С. 109–110.

Имя в истории университета / Раенко Л. В. Петр Васильевич Мандрыка: военный хирург. К 130-летию со дня рождения / автор-сост. Л. В. Раенко. – Х. : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2014 – С. 3.

Историк по призванию: Исая Львович Шерман (очерки и воспоминания) / Укл. С. М. Куделко. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 144 с.

Непроторенными путями (об опыте работы Международной школы «Историко-культурное наследие еврорегиона „Слобожанщина“») / С. М. Куделко, М. В. Проценко // Традиционные культуры народов мира: история, интерпретация, восприятие. – Белгород: Политерра, 2014. – С. 75–79.

П. Т. Тронько и А. Ф. Лунев (к 100-летию со дня рождения П. Т. Тронько) / С. М. Куделко, О. Г. Павлова // «Луньовські читання». Матеріали науково-практ. сем. (2010–2014 рр.). – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 196.

Передмова / С. М. Куделко, О. Г. Павлова // «Луньовські читання». Матеріали науково-практ. сем. (2010–2014 рр.). – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 4.

Польское восстание 1863–1864 гг. и Харьковский императорский университет // Січневе повстання 1863–1864 рр. : історія, люди, мистецтво. Польський альманах. – 2014. – Т. 6. – С. 68–73.

Преподавание историографии в Харьковском университете (вторая половина XX – начало XXI вв.): к 50-летию кафедры историографии, источниковедения и археологии // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – № : 1117. Сер. «Історія». – Вип. 48. – 2014. – С. 199–208.

Програмні документи Кирило-Мефодіївського товариства та ідеї федералізму / С. М. Куделко, Н. В. Петренко // Т. Г. Шевченко: постать на тлі століть: Міжвузівська наук.-практ. конф., 5 бер. 2014 р. : [присвяч. 200-річчю з дня народж. Т. Г. Шевченка : тези] / редкол. : О. Черевко [та ін.], Харк. держ. ун-т харчування і торгівлі. – Х. : ХДУХТ, 2014. – С. 106–107.

Рецензія на другу книгу В. О. Черноморця «Історія слободи Пісочинської». У серії «Історія Пісочина» / Черноморець В. О. Історія Слободи Пісочинської. – Кн. 2. – Х. : С.А.М., 2013. – С. 3.

Харьков – город-космополит или место встречи национальных культур? // Традиционные культуры народов мира: история, интерпретация, восприятие. Матеріали междунар. научн.-практ. конф. – Белгород: НПЦ «Политерра», 2013. – С. 108–111.

Передмова / [О. Г. Павлова, С. М. Куделко] // «Луньовські читання» Матеріали науково-практ. сем. (2010–2014 рр.). – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 4.

Мизгін К. В.

Римские монеты из собрания Харьковского исторического музея / В. В. Булычева, К. В. Мызгин // Записки отдела нумизматики и торевики Одесского археологического музея. – Вып. II. – Одесса, 2014. – С. 75-104.

Новий скарб римських денаріїв з околиць села Старі Валки / С. В. Кодацький, К. В. Мизгін // Від веденів до Русі. – Київ-Харків: Майдан, 2014. – С. 225-244.

«Обол Харона» в погребальній традиції населення черняхівської культури: а был ли? // ПриPONTийский меняла: деньги местного рынка. Тезисы докладов и сообщений III Международного Нумизматического Симпозиума. – Севастополь, 2014. – С. 29-31.

Приток римских денариев I-II веков нашей эры на территорию черняхівської культури в свете хронологической структуры и территориального распределения монетных кладок / К. Мызгин, А. Дымовский // Черняхівська культура. OIUM. – № 4. – Київ, 2014. – С. 82-95.

Южная граница ареала черняхівської культури в днепро-донецкой лесостепи: современные представления / М. В. Любичев, К. В. Мызгин // Черняхівська культура. OIUM. – № 4. – Київ, 2014. – С. 58-71.

Римские монеты в позднейших контекстах на территории Восточной Европы / К. В. Мызгин // Нумизматические чтения Отдела нумизматики Государственного исторического музея 2014 года. Материалы докладов и сообщений. – Москва, 2014. – С. 9-13.

О времени появления подвесок из золотых римских монет в Европейском Барбарикуме // К. В. Мызгин / Другія Навуковья Читанні пам'яті прафесара Валянціна Навумавіча Рабцэвіча (1934-2008). Праграма і тезісы дакладаў. – Мінск-Нясвіж, 2014. – С. 17-18.

Находки римских монет на территории белорусского и украинского Полесья (бассейн р. Припять) / К. В. Мызгин, В. М. Сидорович // Другія Навуковья Читанні пам'яті прафесара Валянціна Навумавіча Рабцэвіча (1934-2008). Праграма і тезісы дакладаў. – Мінск-Нясвіж, 2014. – С. 16-17.

Кошелек полоторных грошей Сигизмунда III с денарием Тита из Житомирской области / А. С. Бойко-Гагарин, К. В. Мызгин // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – № : 1117. Сер. «Історія». – Вип. 48. – С. 242-248.

Практикум з основ археології. Навчально-методичний посібник для студентів 1 курсу історичного факультету для практичних занять з курсу «Основи археології» / М. В. Любичев, К. В. Мизгін, К. Г. Варачова. – Харків: С.А.М., 2014. – 132 с.

Alexandria Troas, Goths and gold coins or how Roman technologies spread to the Barbarians / A. Bursche, K. Myzgin // Abstracts of European Association of Archaeologists 20th Annual Meeting. 10-14 September, 2014. – Istanbul, 2014. – P. 47-48.

Monuments of the Late Roman Period – early Great Migration Period in the Dnieper-Donets forest-steppe: main results and problems of studying / M. Liubichev, K. Myzgin // Journal of Ancient History and Archaeology. – Vol. 1. – No 3. – 2014. – P. 44-79.

Павлова О. Г.

Основи музейної педагогіки А. Ф. Луньова // «Луньовські читання». Матеріали науково-практичних семінарів (2010-2014 рр.). – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 5-14.

Уклін Кобзарю Слобожанського краю // Україна Тараса Шевченка: історико-краєзнавчі нариси / Упорядн.: Р. В. Манківська, В. М. Мельниченко; передм. О. П. Реєнта, Л. М. Новохатько; голова ред. ради Л. М. Новохатько; голов. ред. О. П. Реєнт; худож.-оформлювач О. М. Іванова; М-во культури України, Нац. спілка краєзнавців України. – Харків: Фоліо, 2014. – С. 502– 518.

Был моим преподавателем // Историк по призванию: Исая Львович Шерман (очерки и воспоминания) / кол. монография, сост. С. М. Куделко. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 88-89.

Элементы художньо-эстетичної освіти у середніх навчальних закладах Харкова першої половини XIX ст. // Краєзнавство і учитель: тези доповідей міжнародної наукової конференції (28 лютого 2014 р., Україна, Харків). – Харків: Колегіум, 2014. – С. 88-90.

У гостях у муз: із досвіду проведення музейної практики на історичному факультеті ХНУ імені В. Н. Каразіна // Проблеми музеєзнавства, збереження та відновлення історичної пам'яті» (до 85-річчя Харківської державної академії культури та 25-річчя відкриття першого в Україні музейного відділення ХДАК): матеріали всеукр. наук.-теорет. конф., 14–15 трав. 2014 р. / [редкол.: В. М. Шейко та ін.]. – Харків: ХДАК, 2014. – С. 86-87.

Шевченкіана Пархомівського художнього музею імені А.Ф.Луньова // Краєзнавча Шевченкіана України. Матеріали XIII Всеукраїнської наукової історико-краєзнавчої конференції, присвяченої 200-річчю від дня народження Т. Г. Шевченка, м. Канів, 24-25 жовтня 2014 р. / За заг. ред. О. П. Реєнта. – Черкаси, 2014. – С. 210-215.

Образцы традиционной культуры Слобожанщины в коллекции Пархомовского художественного музея имени А. Ф. Лунёва // Традиционные культуры народов мира: история, интерпритация, восприятие. Материалы международной-научно-практической конференции. – Белгород: ИПЦ «Политера», 2013. – С.141-145.

Практичні заняття в системі підготовки архівістів: 3 досвіду роботи історичного факультету ХНУ імені В.Н.Каразіна // Тези доповідей VII науково-технічної конференції НДІ мікрографії «Сучасний стан та проблемні питання страхового фонду документації, перспективи розвитку та взаємодії» (22-23 травня 2014 р. м. Харків) – Х.: НДІ мікрографії, 2014. – С. 68-69.

Тарас Шевченко і Харківський університет (до 200-річчя Кобзаря) / О. Г. Павлова, М. В. Проценко. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна. – 2014. – 20 с.

Афанасій Федорович Луньов у образотворчому мистецтві: Альбом / Укл. О. Г. Павлова. – Х., 2014. – 14 с.

П. Т. Тронько и А. Ф. Лунёв (к 100-летию со дня рождения П. Т. Тронько) / О. Г. Павлова, С. М. Куделко // Луньовські читання». Матеріали науково-практичних семінарів (2010–2014 рр.). – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 196.

Дмитрий Михайлович Дудко. / О. Г. Павлова, С. М. Куделко // Луньовські читання». Матеріали науково-практичних семінарів (2010–2014 рр.). – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 197.

Традиції народного мистецтва в творчості Р. Я. Петрової // Традиційна культура в умовах глобалізації: народна музика та декоративне мистецтво в світовому цивілізаційному просторі: матеріали науково-практичної конференції (22-23 серпня 2014 р.) – Харків, 2014. – С. 230–233.

Постать музеєзнавця А. Ф. Луньова в контексті образотворчого мистецтва (до 95-річчя від дня народження) // Ніжинська Старовина. – 2014. № 18(21). – С. 207-212.

Посохов С. І.

Кафедра как институциональная общность: юбилейные заметки // Харківський історіографічний збірник. – Х., 2014. – Вип. 13. – С. 4-19.

Киевский университет // Россия в Первой мировой войне, 1914–1918: энц в 3-х т. – М.: РОССПЭН, 2014. – Т.2. – С. 56-57.

Лев Зиновьевич Копелев и Харьковский университет: воспоминания и документы // Харківський історіографічний збірник. – Х., 2014. – Вип. 13. – С. 285-315.

Между сакральным и светским: мемориальные практики в российской университетской традиции XIX – начала XX века // Російська імперія у XIX – на початку XX ст.. Влада і суспільство: механізми взаємодії. – Чернігів, 2014. – С. 125-141.

Профессорский стиль и качество жизни в университетских городах Российской империи первой половины XIX в. // Tractus aevorum. – Белгород, 2014. – Т. 1. – С. 78-96.

Современная культура и исторический оптимизм: вместе или врозь? // Люди и тексты. Исторический альманах. Информационное пространство истории. – М., 2014. – С. 28-50.

Те саме // Філософія спілкування: філософія, психологія, соціальна комунікація. – Х., 2014. – №7. – С. 28 – 38.

Университет и город в Российской империи (вторая половина XVIII – первая половина XIX вв.). – Х.: ХНУ имени В. Н. Каразина, 2014. – 364 с.

Этические проблемы исторической имагологии // Історіографічні та джерелознавчі проблеми історії України. Професійна етика історика у міждисциплінарному просторі: [міжвуз. Зб. наук. праць] / ред. кол.: О. І. Журба (відп. ред.) [та ін.]. – Д., 2014. – С. 115-130.

Те саме (скорочений варіант) // Новая локальная история. – Ставрополь, 2014. – С. 273-281.

Университетская реформа 1863 г. в ряду Великих реформ: историографический аспект // Мир историка: историографический сборник. – Омск, 2014. – Вип. 9. – С. 81-102.

Харьковский университет // Россия в Первой мировой войне, 1914-1918: энц в 3-х т. – М.: РОССПЭН, 2014. – Т.3. – С. 502-503.

Воспоминания о Харьковском университете профессора Людвиг Якоба // Харківський історіографічний збірник / С. І. Посохов, С. А. Чухлий. – Х., 2014. – Вип. 13. – С. 218-259.

Рецензія: Kancelaria organów władzy w Galicji. Wybór źródeł, wstęp i opracowanie A. Górac i K. Latawies, Lublin 2012. – 238 s. // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – № : 1117. Сер. «Історія». – Вип. 48. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 285-287.

Передмова // Историк по призванию: Исая Львович Шерман (очерки и воспоминания). – Х.: ХНУ, 2014. – С. 7-8.

The results of an international research project “Ubi universitas, ibi Europa” / S. I. Posokhov, A. Yu. Andreev // Tractus Aevorum. – Белгород, 2014. – № 1(2). – С. 239-244.

Те саме // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – № : 1117. – Серія «Історія». – Вип. 48. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 255-261.

Понятие «этноисториографические стереотипы»: ремарки к интерпретациям // Свой – другой – чужой в коммуникативном пространстве контактных зон: Материалы Всерос. науч. конф. – М., 2014. – С. 106 – 108.

Музей археології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна на шляху оновлення // Проблеми музеєзнавства, збереження та відновлення історичної пам'яті: матеріали Всеукр наук-теор конф. – Х., 2014. – С. 15-16.

Посохов С.І., Чухлий С.А. Воспоминания о Харьковском университете профессора Людвиг Якоба // Харківський історіографічний збірник. – Х., 2014. Вип. 13. – С. 218-259;

Рачков Є. С.

База данных «Символы и эмблемы классических университетов Украины»: принципы построения и предварительные результаты анализа // Информационный бюллетень Ассоциации «История и компьютер». № 42. Материалы XIV конференции АИК. Октябрь 2014. – М., 2014. – С. 125-126.

Контент-аналіз символів та емблем Харківського університету кінця XX – початку XXI ст. // Каразінські читання (історичні науки): Тези доповідей 67-ї Міжнародної наукової конференції (м. Харків, 25 квітня 2014 р.). – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – С. 19-20.

Використання корпоративних символів та емблем в обрядах переходу (на матеріалах Харківського університету) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – Вип. 17. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 286-292.

Використання корпоративних символів та емблем в обрядах переходу в Харківському університеті // Україна і світ: гуманітарно-технічна еліта та соціальний прогрес: тези доповідей Міжнар. наук.-теор. конф. студ. і аспір., м. Харків, 8 – 9 квітня 2014 р. – Х.: НТУ«ХП», 2014. – С. 78-79.

Музейна виставка «Символи та емблеми Харківського університету» // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – Вип. 17. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 311-313.

Символи та емблеми Харківського університету (1933 – 1991 рр.): візуальний образ радянського ВНЗ // Історичні етюди: [зб. наук. пр.] / під ред. д-ра іст. наук, проф. С. І. Світленка. – Дніпропетровськ: Пороги, 2014. – Вип. 4. – С. 250-252.

Університетські історії та їх символи (на прикладі символів та емблем Харківського університету XX – початку XXI ст.) // Шевченківська весна – 2014: історія: матеріали XII Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів і молодих вчених, м. Київ, 25 – 28 березня 2014 р. – К.: Логос, 2014. – С. 538-541.

Символи та емблеми Харківського університету XIX – початку XX ст.: державні чи корпоративні? // Російська імперія у XIX – на початку XX ст. Влада і суспільство: механізми взаємодії: збірник наукових статей. – Чернігів: Видавець Лозовий В.М., 2014. – С. 141-151.

Символи та емблеми Харківського університету кінця XX – початку XXI ст.: на шляху до створення нової корпоративної символіки // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – Серія «Історія». – 2014. – Вип. 48. – С. 221-228.

Скирда В. В.

Юрию Владимировичу Буйнову – 60 / В. В. Скирда, Д. С. Гречко, П. Е. Викторова // Древности–2013. Харьковский историко-археологический ежегодник. – Х.: ТОВ «НТМТ», 2013. – С.362-366.

Археологічна проблематика на XII археологічному з'їзді / В. В. Скирда, І. М. Скирда // Проблемы истории и археологии Украины. Материалы IX Международной научной конференции. 30-31 октября 2014 г. – Харьков, 2014. – С. 79-80.

Філіпенко Л. В.

«Ідейні» жіночі журнали в Російській імперії початку XX століття: становлення та еволюція. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 368 с.

Харламова А. О.

Торчеські поховання в середній течії Сіверського Дінця // Проблеми збереження і використання культурної спадщини в Україні. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 10-й річниці надання Свято-Успенському монастиреві статусу Лаври (2004), 170-річчю відновлення Святогірського Успенського монастиря (1844), 80-річчю створення красназничого музею М. В. Сібільовим у Святогірську (1934). 25-26 вересня 2014 року, м. Святогірськ Донецької обл. – Донецьк, 2014. – С. 233-237.

Хоружа М. В.

Поховання в дромосі катакомб Верхньосалтівського могильника // Археологія. – 2014. – № 2. – С. 99-108.

Бронзовые подвески в виде коней из катакомбных захоронений салтово-маяцкой культуры (по коллекции Харьковского исторического музея) // Проблемы истории и археологии Украины. Материалы IX Международной научной конференции. – Харьков: «НТМТ», 2014. – С. 58.

Половозрастная дифференциация детских погребений по материалам катакомбных могильников Верхне-Салтовского археологического комплекса // Верхнедонской археологический сборник. – Вып. 6. – Липецк, 2014. – С. 438-448.

Чухлій С. О.

Историк Михайло Васильович Клочков (1877-1952). – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 188 с.

Шрамко І. Б.

Новый погребальный комплекс среднескифского времени могильника Skorobor // Феномен Бельского городища – 2014. – Київ-Полтава, 2014. – С. 128-130.

Землянка раннескифского времени из зольника № 28 Западного Бельска // Проблемы истории и археологии Украины. Материалы IX Международной научной конференции. 30-31 октября 2014 г. – Харьков, 2014. – С. 33.

Дослідження Більського городища / І. Б. Шрамко, С. А. Задніков // Археологічні дослідження в Україні 2013 р. – Київ, 2014. – С. 225–226.

Дослідження Більського городища у 2013 р. / І. Б. Шрамко, С. А. Задніков // Археологічні дослідження Більського городища – 2013. – Київ – Котельва, 2014. – С. 5-61.

Дослідження курганів у могильнику Skorobir / В. В. Приймак, І. Б. Шрамко, С. А. Задніков // Археологічні дослідження в Україні 2013 р. – Київ, 2014. – С. 212–213.

Роботи на Більському городищі / І. Б. Шрамко, С. А. Задніков // Археологічні дослідження в Україні 2012 р. – Київ, 2013. – С. 287-288.

Щебликіна А. О.

Проблеми жіночої гімназійної освіти на сторінках «Журнала Міністерства народного просвіщення» // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – Вип. 17. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 301-309.

КАФЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Бердута М. З.

Назавжди в пам'яті // Историк по призванию И. Л. Шерман. Очерки и воспоминания. – Харьков, 2014. – С. 74.

Еремеева К. А.

Применение технологий реляционных баз данных при исследовании политического юмора советской Украины / Е. А. Еремеева, В. А. Куликов // Информатика, математическое моделирование, экономика: Сборник научных статей по итогам Четвертой Международной научно-практической конференции, г. Смоленск, 23-25 апреля 2014 г. В 4-х томах. Т. 1. – С.94-100.

«Коммунист – оптимист?» Как измерить «бодрость духа» общества (на примере контент-анализа советского политического юмора) // Информационный бюллетень ассоциации «История и компьютер». – № 42, октябрь 2014. – С. 90-91.

Изучение советского юмористического дискурса с помощью технологий баз данных: на материалах журнала «Перец» и советских политических анекдотов // Историческая информатика: информационные технологии и математические методы в исторических исследованиях и образовании, Исторический факультет Алтайского госуниверситета, исторический факультет Московского госуниверситета имени В.М. Ломоносова, Ассоциация «История и компьютер». – № 6 (4). – 2013. – С. 14-24.

Потребительский идеал в юмористическом дискурсе Советской Украины: контент-анализ советских анекдотов и текстов журнала «Перец» / Е. А. Еремеева, В. А. Куликов // RES HISTORICA: CZASOPISMO INSTYTUTU HISTORII UMCS. – Lublin:UMCS – 2013. № 36. – S. 261-272.

Захарченко Є. Ю.

«Во христе жандармствующие лъстецы»: образ дореволюционного приходского духовенства в советской историографии // Каразінські читання (історичні науки): Тези доповідей 67-ї міжнародної наукової конференції (м. Харків, 26 квітня 2014 р.) – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – С. 14-15.

Від рукоположення до виходу на спочинок: повсякденні практики парафіяльного духовенства у XIX столітті (на матеріалах Харківської єпархії) // Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «II Міждисциплінарні гуманітарні читання». 26 лютого 2014 р., м. Київ. Тези доповідей. – К., 2014. – С. 59-60.

Między ustawodawstwem i rzeczywistością: życie codzienne rodzin duchowieństwa parafialnego diecezji charkowskiej w XIX – na początku XX wieku // Knowledge. Education. Low. Management. – Lodz [Poland], 2014. – №2(6). – P. 170-180.

Положение приходского провинциального духовенства Российской империи в XIX – начале XX в. // Границы и маркеры социальной стратификации в России XVII–XX вв.: Материалы первого Всероссийского научного семинара / Институт истории и археологии УрО РАН. — Екатеринбург: Банк культурной информации, 2014. – С. 147-154.

«Ми наливаемо, через це він п'є»: девіантна поведінка парафіяльного духовенства в XIX ст. (на матеріалі Харківської єпархії) // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна № 1119. Серія «Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки». – Вип. 18. – Харків, 2014. – С. 76-79.

Куликов В. О.

Александровский Южно-Российский завод АО Брянского рельсопрокатного железодельного, сталелитейного и механического завода // Россия в Первой мировой войне. 1914-1918: Энциклопедия: В 3 тт. / отв. ред. А. К. Сорокин. Т. 1. – Москва: Политическая энциклопедия, 2014. – С. 55–56.

Бизнес-история как научное направление // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2014. – № 1134. – Сер. «Історія». – Вип. 49. – С. 5–16.

«Гельферих-Саде М.» товарищество / Ю. А. Беликов, В. А. Куликов // Россия в Первой мировой войне. 1914-1918: Энциклопедия: В 3 тт. / отв. ред. А. К. Сорокин. Т. 1. – Москва: Политическая энциклопедия, 2014. – С. 481–482.

Донецкий (Дружковский) завод чугуноплавильный, железодельный и рельсопрокатный / С. В. Кривоносова, В. А. Куликов // Россия в Первой мировой войне. 1914-1918: Энциклопедия: В 3 тт. / отв. ред. А. К. Сорокин. Т. 1. – Москва: Политическая энциклопедия, 2014. – С. 636–637.

Индустриализация и образы городского ландшафта Промышленного Юга Российской империи // Информационный бюллетень ассоциации «История и компьютер». 2014. – № 42: Материалы XIV конференции АИК. Октябрь 2014 г. – Москва, 2014. – 230 с.

Іноземні підприємці як імпортери капіталу, інновацій та менеджменту в українських губерніях Російської імперії наприкінці XIX – на початку XX ст. // Український історичний журнал. – 2014. – Вип. 3 (№ 516). – С. 152–167.

Краматорского металлургического общества завод // Россия в Первой мировой войне. 1914-1918: Энциклопедия: В 3 тт. / отв. ред. А. К. Сорокин. Т. 2. – Москва: Политическая энциклопедия, 2014. – С. 134–135.

Международная конференция по бизнес-истории (Франкфурт-на-Майне, 16-17 марта 2014 года) // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2014. – № 1134. – Сер. «Історія». – Вип. 49. – С. 242–245.

Международная научная конференция «История профессий в ретроспективе: анализ источников к технологиям обработки данных». 4–6 октября 2013 г. Барнаул, Российская Федерация / Кончаков Р.Б., Куликов В.А. // Историческая информатика: Информационные технологии и математические методы в исторических исследованиях и образовании. – 2013. – № 3. – С. 102–103.

«Наваль» // Россия в Первой мировой войне. 1914-1918: Энциклопедия: В 3 тт. / отв. ред. А. К. Сорокин. Т. 2. – Москва: Политическая энциклопедия, 2014. – С. 469–470.

Никополь-Мариупольский завод // Россия в Первой мировой войне. 1914–1918: Энциклопедия: В 3 тт. / отв. ред. А. К. Сорокин. Т. 2. – Москва: Политическая энциклопедия, 2014. – С. 529.

Петровский (Енакиевский) металлургический завод // Россия в Первой мировой войне. 1914-1918: Энциклопедия: В 3 тт. / отв. ред. А. К. Сорокин. Т. 3. – Москва: Политическая энциклопедия, 2014. – С. 701–702.

Русское судостроительное акционерное общество // Россия в Первой мировой войне. 1914-1918: Энциклопедия: В 3 тт. / отв. ред. А. К. Сорокин. Т. 3. – Москва: Политическая энциклопедия, 2014. – С. 112–113

У боротьбі з традиціоналізмом: управлінські практики іноземних промисловців Півдня Росії наприкінці XIX – на поч. XX ст. // Україна модерна: Електронний ресурс: <http://www.uamoderna.com/md/251-251>. – 11.04.2014 р.

Управленческая революция и профессионализация менеджмента промышленных предприятий Юга России в конце XIX – начале XX века // Информационный бюллетень ассоциации «История и компьютер». – 2014. – № 41. – С. 210–219.

Шосткинский завод артиллерийский пороховой // Россия в Первой мировой войне. 1914-1918: Энциклопедия: В 3 тт. / отв. ред. А. К. Сорокин. Т. 3. – Москва: Политическая энциклопедия, 2014. – С. 631.

Communist decoding of the world: “Enthusiasm: Symphony of the Donbass” by Dziga Vertov // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2014. – № 1117. – Сер. «Історія». – Вип. 48. – С. 250–254.

Escaping paternalism: transfer of managerial models by foreign industrialists to South Russia in the late 19th – early 20th century // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2014. – № 1134. – Сер. «Історія». – Вип. 49. – С. 78–93.

Foreign Entrepreneurs and Industrialization in South Russia in the Late 19th and early 20th century // New Europe College Black Sea Link Program Yearbook 2012-2013 / ed. I. Vainovski-Mihai. – Bucharest: New Europe College, 2014. – P. 83–107.

Miért pont Donyecknél van háború / The Donbas Conflict and its Historical Roots // eJournal “444.hu”. URL: <http://tdr.444.hu/2014/12/14/miert-pont-a-donnal-van-haboru>. – 14.12.2014. [горською].

Лапченко А. С.

Географічний розподіл селянських промислів УСРР в період непу (1921–1928 рр.) // Міжнародна науково-практична конференція (м. Херсон, 17-18 жовтня). – Херсон, 2014. – С. 52-57.

Кустарно-ремесленная деятельность крестьянства в СССР в период непа // Научная дискуссия: вопросы социологии, политологии, философии, истории. – Москва, 2014. – №2 (23) – С. 21-26.

Розвиток селянських кустарних промислів УСРР у роки НЕПу (1921–1928 рр.) // Каразінські читання (історичні науки): Тези доповідей 67-ї міжнародної наукової конференції (м. Харків, 25 квітня 2014 р.). – С. 187-189.

Що спільного і чим відрізняються поняття «ремесло» і «промисел»? // Міжнародна науково-практична конференція (м. Одеса, 20-21 червня 2014 року). – Одеса, 2014. – С. 21-24.

Географічний розподіл селянських промислів УСРР в період непу (1921-1928 рр.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Збірник молодих вчених. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014 – Вип. 17 – С. 139-148.

Лісенко С. В.

Навчальний процес у Харківському єпархіальному жіночому училищі (1854–1918 рр.) // Каразінські читання (історичні науки): Тези доповідей 67-ї міжнародної наукової конференції (м. Харків, 25 квітня 2014 р.). – С. 215-216.

Передумови виникнення єпархіальних жіночих училищ в Україні (перша половина XIX ст.) // Одіссос. Актуальні проблеми історії, археології та етнології. Матеріали V-ї міжнародної конференції «Одеські читання – 2013». – С. 126-128.

Любавський Р. Г.

Реконструкція пространства соціалістического городка «Новый Харьков» / Р. Любавський // Бюллетень Ассоциация «История и компьютер». Исторические исследования в цифровую эпоху: информационные ресурсы, технологии, методы. Специальный выпуск. – М., 2014. – С. 141-142.

Мотив «смерті» радянських іграх у 1920-1930-х рр. / Р. Любавський // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://historians.in.ua>

Волосник Ю. П., Любавський Р. Г. Переосмысливая историю американо-советского экономического сотрудничества в 1920-1930-е гг. Рецензия на книгу Б. М. Шпотова «Американский бизнес и Советский Союз в 1920 – 1930-е годы. Лабиринты экономического сотрудничества». – М.: Книжный дом «Либроком», 2013. – 320 с. / Ю П., Волосник, Р. Г. Любавський // Вісник Харківського національного університету. – №1134 : Серія «Історія». – Вип. 49. – Х., 2014. – С. 239-241.

Повсякденне життя робітників Харкова в 1920-1930-ті рр. : автореф. дис. ... кандидата іст. наук: 07.00.01 «Історія України» / Р. Г. Любавський. – Харків, 2014. – 18 с.

Етнічний склад населення Харківщини / Р. Г. Любавський // Харківщина: енциклопедичний словник / Ред. С. І. Посохов, К. В. Астахова, С. М. Куделко. – Х. : Золоті сторінки, 2014. – С. 123-124.

«Новий Харків» соціалістичне містечко / Р. Г. Любавський // Харківщина: енциклопедичний словник / Ред. С. І. Посохов, К. В. Астахова, С. М. Куделко. – Х. : Золоті сторінки, 2014. – С. 251.

Павлове поле / Р. Г. Любавський // Харківщина: енциклопедичний словник / Ред. С. І. Посохов, К. В. Астахова, С. М. Куделко. – Х. : Золоті сторінки, 2014. – С. 262.

Приладобудівний завод ім Т. Г. Шевченко / Р. Г. Любавський // Харківщина: енциклопедичний словник / Ред. С. І. Посохов, К. В. Астахова, С. М. Куделко. – Х. : Золоті сторінки, 2014. – С. 295.

Салтівський житловий масив / Р. Г. Любавський // Харківщина: енциклопедичний словник / Ред. С. І. Посохов, К. В. Астахова, С. М. Куделко. – Х. : Золоті сторінки, 2014. – С. 320.

СХТЗ-15/30 трактор / Р. Г. Любавський // Харківщина: енциклопедичний словник / Ред. С. І. Посохов, К. В. Астахова, С. М. Куделко. – Х. : Золоті сторінки, 2014. – С. 351.

Тракторний завод ім. Серго Орджонікідзе / Р. Г. Любавський // Харківщина: енциклопедичний словник / Ред. С. І. Посохов, К. В. Астахова, С. М. Куделко. – Х. : Золоті сторінки, 2014. – С. 366.

Червоні директори Харківщини / Р. Г. Любавський // Харківщина: енциклопедичний словник / Ред. С. І. Посохов, К. В. Астахова, С. М. Куделко. – Х. : Золоті сторінки, 2014. – С. 415.

Між домом та роботою: повсякденність мобільності робітників Харкова в 1920-1930-ті роки / Р. Любавський // [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://www.historians.in.ua/> **Наумов С. О.**

Винниченко Владимир Кириллович // Россия в Первой мировой войне 1914-1918 гг.: Энциклопедия в 3 тт. – М.: РОССПЭН, 2014. – Т. 1: А – Й. – С. 365-366.

Дорошенко Дмитрий Иванович // Россия в Первой мировой войне 1914-1918 гг.: Энциклопедия в 3 тт. – М.: РОССПЭН, 2014. – Т. 1: А – Й. – С. 642-643.

Петлюра Симон Васильевич // Россия в Первой мировой войне 1914-1918 гг.: Энциклопедия в 3 тт. – М.: РОССПЭН, 2014. – Т. 2: К – П. – С. 699-700.

Украинская партия социалистов-революционеров // Россия в Первой мировой войне 1914-1918 гг.: Энциклопедия в 3 тт. – М.: РОССПЭН, 2014. – Т. 3: Р – Я. – С. 445-446.

Мовне питання в «малоросійському/українському проекті» першої половини XIX ст. // Дриновський збірник / Дриновски сборник. – Харків; Софія: АИ «Проф. Марин Дринов», 2013. – Т. 6. – С. 63-73.

Пантелеймон Куліш як співтворець «українського проекту» XIX ст. // Українсько-македонський науковий збірник. – К., 2014. – Вип. 6. – С. 54-70.

Посохова Л. Ю.

«Харьковский коллегіум» / «Харьковская академия»: воплощенный проект белгородского епископа Епифания Тихорского // «Регулярная академия учреждена будет...»: Образовательные проекты в России в первой половине XVIII века. – М: Новое издательство, 2014. – Вып. 11. – С. 99-126.

Віртуальні мандрівки харківських студентів та викладачів у XVIII ст. // Проблемы истории и археологии Украины: Материалы IX Междунар.научн. конф.(Харьков, 30-31 октября 2014 г.) – Харьков: ООО «НТМТ», 2014. – С. 78.

Книги з історії в особистій бібліотеці харківського інтелектуала XVIII ст. // Харківський історіографічний збірник. – Харків, 2014. – Вип. 13. – С. 166-179.

Конфлікти інтересів: викладачі православних колегіумів, єпархіальна влада та місцеві традиції на початку XIX ст. // Російська імперія у XIX – на початку XX ст. Влада і суспільство: механізми взаємодії: збірник наукових статей. – Чернігів, 2014. – С. 114-125.

Реформи духовних учебных заведений в Российской империи в конце XVIII – в начале XIX века и историческая судьба православных коллегіумов Украины // Res Historica. Czasopismo Instytutu Historii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. – Lublin. – 2013. – № 36. – С. 203-218.

«Колективний портрет» викладачів українських православних колегіумів // Українська держава другої половини XVII–XVIII ст.: політика, суспільство, культура / Ред. кол.: В. Смолій (відп. ред.). НАН України. Інститут історії України; Науково-дослідний інститут козацтва. Колект. моногр. – К.: Інститут історії України, 2014. – 427- 451.

Українські півчі в придворній капелі першої половини XVIII ст.: принципи «рекрутування» та ротатії // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Історія». – Харків, 2014. – Вип. 48 (№ 1117). – С. 112-121.

Znaczenie malarstwa historycznego i literatury w kształtowaniu narodowej tożsamości // Polonia Charkowa. Pismo stowarzyszenia kultury polskiej w Charkowie. – 2013. – № 11 (133). – С.10.

Труш С. М.

Боротьба зі спекуляцією: мотиви радянських чекістів (на матеріалах Харківської губернської надзвичайної комісії, 1919–1922 рр.) // II Міждисциплінарні гуманітарні читання: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. 26 лютого 2014 року, м. Київ. – К., 2014. – С. 65-66.

Формування професійної етики чекістів (на матеріалах Харківської губернської надзвичайної комісії, 1919–1922 рр.) // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2014. – №: 1117. Серія «Історія». – Вип. 48. – С. 122-133.

Филатова О. С.

Советская государственная политика 1920-х гг., социально-политические аспекты взаимодействия с неметким национальным меньшинством (на примере Харьковщины) // Поволжский научный вестник. – 2014. – № (4) 32. – С. 73-76.

Советская государственная этническая политика 1920-х социально-политические аспекты взаимодействия с неметким национальным меньшинством (на примере Харьковщины) // Актуальные проблемы отечественной и зарубежной истории в работах молодых исследователей: сборник материалов. – Выпуск 5. – Ставрополь, 2014. – С. 190-199.

КАФЕДРА ІСТОРІЇ РОСІЇ

Волосник Ю. П.

Благодійництво приватних підприємців України в роки непу // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2014. – №: 1134. Серія «Історія». – Вип. 49. – С. 201-206.

Підприємці і приватне підприємництво в радянській державі в добу НЕПу (на матеріалах України). – Харків: ИП «Контраст», 2014. – 471 с.

Рецензия на монографию Б. М. Шлотова «Американский бизнес и Советский союз в 1920-1930-е годы. Лабиринты экономического сотрудничества» (Москва, 2013) / Ю. П. Волосник, Р. Г. Любавский // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2014. – № 1134. Серія «Історія». – Вип. 49. – С. 239-242.

Духопельников В. М.

Административные реформы Екатерины II и Павла: сравнительный анализ // Російська імперія у XIX – на початку XX ст. Влада і суспільство: механізми взаємодії : збірник наукових статей. – Чернігів, 2014. – С. 55-69.

К вопросу формирования русской культуры Слобожанщины // «Русская культура за пределами России: прошлое, настоящее и будущее»: Материалы II научно-практической конференции. – Выпуск 2. – Х., 2013. – С. 13-22.

Сремсєв П. В.

Перспективы использования данных советской статистики для оценки точности учёта старообрядцев российской империи (на примере Харьковского региона) // Информационный бюллетень Ассоциации «История и компьютер» // Материалы XIV конференции АИК. Октябрь 2014 г. – Москва, 2014. – С. 51-52.

«Раскол бабами держится»: специфика половозрастной структуры старообрядческого населения Харьковской губернии (1825–1917 гг.) // Вестник Пермского университета. – Серия «История». – 2014. – № 3. – С. 27-35.

Исповедный и полицейский учёт старообрядцев в XIX в.: проблема соотношения данных (по материалам Харьковской губернии) // Информационный бюллетень Ассоциации «История и компьютер». – Петрозаводск : Изд-во ПетрГУ, 20... – № 40: Компьютерные технологии и математические методы в исторических исследованиях : материалы III междунар. Науч. Конф. (Петрозаводск, 1–7 июля 2013 г.). – 2013, ноябрь. – С. 57-62.

Русское старообрядчество и сектанство Слободского края: проблема разграничения // «Русская культура за пределами России: прошлое, настоящее и будущее»: Материалы II научно-практической конференции. – Выпуск 2. – Х., 2013. – С. 23-28.

Кушнарєв С. С.

К вопросу о заселении Среднего Поосколья в конце XVII века // «Русская культура за пределами России: прошлое, настоящее и будущее»: Материалы II научно-практической конференции. – Вып. 2. – Х., 2013. – С. 28-35.

К вопросу о заселении Среднего Поосколья во второй половине XVII века // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – Вип. 17. – Х., 2014. – С.98-107.

К вопросу о социальном составе и материальном обеспечении валуйских станичников в первой половине XVII в. // Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. – 2014. – № 1117. Сер «Історія». – Вип. 48. – С. 145-158.

Среднее Поосколье в оборонительной системе Российского государства на южном побережье в 60–80-е гг. XVII века // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – Вип. 16. – Х., 2013. – С.115-124.

Любичев М. В.

О поселенческой структуре черняховской культуры в области днепро-донецкого водораздела: некоторые результаты исследований 2009–2013 гг. / М. Любичев, Э. Шульц // Черняхівська культура Oium. – К., 2014. – Т.4. – С. 223-234.

Группа Седелки-Каширка у Верхньому Подонні як одна з областей «праслов'янської» культурної провінції III-IV ст. // Від венеців до Русі. – К., 2014. – С.103-112.

Позднескифский/сарматский компонент в черняховской культуре в лесостепи между Днепром и Северским Донцом: особенности проявления // Варварский мир северопонтийских земель в сарматскую эпоху. – Одесса, 2013. – С.64-95.

Дослідження археологічного комплексу пізньоримського часу Війтенки / М. В. Любичев, К. В. Мизгін, К. Г. Варачова // Археологічні дослідження в Україні 2012 р. – К., 2014. – С.339-340.

Южная граница ареала черняховской культуры в днепро-донецкой лесостепи: современные представления / М. В. Любичев, К. В. Мызгин // Черняхівська культура. ОІУМ. – № 4. – Київ, 2014. – С. 58-71.

Дослідження багаточарового поселення Колісник / М. В. Любичев, І. В. Голубєва // Археологічні дослідження в Україні 2012 р. – К., 2014. – С. 332.

Magnetic Prospecting of Late-Roman Time – Beginning of the Great Migration Period Settlement and Cemetery Vojtenki (Eastern Ukraine) / K. Bondar, M. Lyubichev // Abstracts of European Association of Archaeologists 20th Annual Meeting. 10-14 September, 2014. – Istanbul, 2014. – P. 47-48.

Monuments of the Late Roman Period – early Great Migration Period in the Dnieper-Donets forest-steppe: main results and problems of studying / M. Liubichev, K. Myzgin // Journal of Ancient History and Archaeology. – Vol. 1. – № 3. – 2014. – P. 44-79.

The secondary used artifact in grave 41 of the chernyakhov cemetery of Voytenki // Inter ambo maria. Northern Barbarians from Scandinavia towards the Black sea. – Kristiansand-Simferopol, 2013. – P. 236-248.

Потрашков С. В.

Дыбенко Павел Ефимович // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 1: А-Й. – С. 656-657.

Кто вы – Евгений Альбовский? // Проблемы музеезнания, збереження та відновлення історичної пам'яті (До 85-річчя Харківської державної академії культури та 25-річчя відкриття першого в Україні музейного відділення ХДАК): Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції 14-15 травня 2014 р. – Х.: ХДАК, 2014. – С. 78.

Рава-Русская / С. В. Потрашков А. В. Олейніков // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014.- Т. 3. – Р-Я. – С. 17-18.

Вальдорф // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: Энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 1: А-Й. – С. 265-266.

Вклад Радко Дмитриева в развитие тактики русской армии в годы Первой мировой войны // Первая мировая война в истории российской нации. Сборник научных статей. – Пенза: Изд-во ПГУ, 2014. – С. 121-125.

Военный округ // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 1: А-Й. – С. 398-399.

Галич // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 1: А-Й. – С. 476-477.

Гнилая Липа // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. Полит. Энцикл.», 2014. – Т. 1: А-Й. – С. 505-506.

Двенадцатая армия // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 1: А-Й. – С. 602.

Димитриев (Радко-Димитриев) Радко Димитриевич // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 1: А-Й. – С. 621-622.

Дунаев // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 1: А-Й. – С. 649.

Дыбенко Павел Ефимович // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 1: А-Й. – С. 656-657.

Желиборы // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 1: А-Й. – С. 677-678.

Замостье // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 1: А-Й. – С. 727.

Золотая Липа // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 1: А-Й. – С. 776-777.

Кавалерийские бои Галицийской битвы // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. Полит. Энцикл.», 2014. – Т. 2: К-П. – С. 5-6.

Княже // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 2: К-П. – С. 66-67.

Комаров // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 2: К-П. – С. 86-87.

Красник // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 2: К-П. – С. 136-137.

Красное // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 2: К-П. – С. 139.

Красностав // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 2: К-П. – С. 140.

Крыленко Николай Васильевич // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 2: К-П. – С. 163-164.

Куликов // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 2: К-П. – С. 1801.

Лащов // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 2: К-П. – С. 206.

Люблинское сражение 1914 // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 2: К-П. – С. 309-310.

Малиновский Родион Яковлевич // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 2: К-П. – С. 234-235.

Малороссийское ополчение в Заграничных походах 1813-1814 гг. // Освободительные походы русской армии 1813–1814 гг. в истории России Европы: материалы Международной научной конференции (Москва, 25-26 марта 2014 г.). – М., 2014. – С. 221-227.

Отечественная война 1812 года – взгляд с Украины // Эпоха 1812 года в судьбах России и Европы: материалы Международной научной конференции (Москва, 8-11 октября 2012 г.). – М., 2013. – С. 480-488.

Перемышляны // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия : в 3 т. – М: Изд-во «Рос. Полит. Энцикл.», 2014. – Т. 2: К-П. – С. 686-687.

Радко Димитриев – болгарський генерал на російській службі // Російська імперія у XIX – на початку XX ст.: Влада і суспільство: механізми взаємодії : збірник наукових статей. – Чернівці, 2014. – С. 359-376.

Суходолы // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия : в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 3: Р-Я. – С. 286.

Тарнаватка // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия : в 3 т. – М: Изд-во «Рос. Полит. Энцикл.», 2014. – Т. 3: Р-Я. – С. 347-348.

Томашовское сражение // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 3: Р-Я. – С. 385-386.

Третья армия // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 3: Р-Я. – С. 402-403.

Туркоцин // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 3: Р-Я. – С. 424-425.

Ходель // Россия в Первой мировой войне 1914-1918: энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 3: Р-Я. – С. 511-512

Четверной союз // Россия в Первой мировой войне 1914-1918 : энциклопедия: в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 3: Р-Я. – С. 589-591.

Ярославице // Россия в Первой мировой войне 1914-1918 : энциклопедия : в 3 т. – М: Изд-во «Рос. полит. энцикл.», 2014. – Т. 3: Р-Я. – С. 709-710.

Проць Н. В.

Вклад Харьковського дворянства в розвиток русської культури на Слобожанщині // «Русская культура за пределами России: прошлое, настоящее и будущее»: Материалы II научно-практической конференции. – Выпуск 2. – Х., 2013. – С. 56-64.

Саманцов О. П.

Адміністративно-територіальні трансформації кам'яновугільного та металургійного районів Наддніпрянської України у XX ст. // Слов'янський вісник : збірник наукових праць. Серія : «Історичні та політичні науки» / Рівненський державний гуманітарний університет, Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету. – Вип. 17. – Рівне, 2014. – С. 79-83.

Трудова міграція XIX ст. та її вплив на розвиток виробничих сил кам'яновугільної металургійної промисловості Південно-Східної України Гілея : Науковий вісник : збірник наукових праць. – К. : ПП «Видавництво «Гілея», 2014. – Вип. 82 (№ 3). – С. 5-9.

Вітчизняна історіографія кінця XIX – початку XX ст. про розвиток кам'яновугільної промисловості Донецького басейну // «Краєзнавство і учитель – 2014» : тези доповіді міжнародної наукової конференції (28 лютого 2014 р., Україна, м. Харків). – Харків: Колегіум, 2014. – С.102-103.

Юридичні підвалини іноземної підприємницької ініціативи у кам'яновугільній та металургійній промисловості Південно-Східної України др. пол. XIX ст. // Вісник національного технічного університету «ХПІ». Тематичний випуск: Актуальні проблеми історії України. – Вип. 25. – 2014. – С.118-128.

МУЗЕЙ АРХЕОЛОГІЇ

Дмитриев А. В.

Медные украшения в погребениях эпохи ранней бронзы // Проблемы истории и археологии Украины. Материалы IX Международной научной конференции. 30-31 октября 2014 г. – Харьков, 2014. – С. 13-14.

Крюченко О. О.

К вопросу о преднамеренном обжиге валов лесостепных городищ скифского времени // Древности 2013. – Харьков, 2013. – Вып. 12. – С. 155-162.

О городищах – убежищах в бассейне р. Северский Донец // Проблемы истории и археологии Украины. Материалы IX Международной научной конференции. 30-31 октября 2014 г. – Харьков, 2014. – С. 25-26.

Задніков С. А.

Клазоменские амфоры из жилищно-хозяйственных комплексов зольника № 13 Западного укрепления Бельского городища // Феномен Бельского городища – 2014. – Київ-Полтава, 2014. – С. 47-49.

Северный участок Восточного Бельского городища: итоги и перспективы исследования // Проблемы истории и археологии Украины. Материалы IX Международной научной конференции. 30-31 октября 2014 г. – Харьков, 2014. – С. 23.

Комплекс античных амфор первой половины VI в. до н.э. из ямы 11 зольника 13 Западного Бельского городища // Tyragetia. – serie nouă. – Vol. VIII [XXIII]. – nr 1, Arheologie. Istorie Antică. – Chişinău, 2014. – С. 253-265.

Дослідження в м. Харків та Харківській обл. / І. В. Голубева, В. С. Аксьонов, С. А. Задніков, В. І. Квітковський, В. В. Колода, В. М. Окатенко, К. Ю. Пеляшенко, Г. Є. Свистун // Археологічні дослідження в Україні 2012 р. – Київ, 2013. – С. 329-331.

Радзівська В. Є.

Неизвестные артефакты жаботинского типа из Среднего Поворосклья // Проблемы истории и археологии Украины. Материалы IX Международной научной конференции. 30-31 октября 2014 г. – Харьков, 2014. – С. 31.

МУЗЕЙ ХАРКІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Калініченко І. В.

Алексей Ветухов: судьба на изломе эпох / Е. С. Марченко, И. В. Калиниченко // «Луньовські читання». Матеріали науково-практичних семінарів (2010–2014 рр.). – Харків, 2014. – С. 174-185.